

22.5.2008

Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen johtoryhmän kokous Pöytäkirja

Aika: 17.04.2008 klo 14.00-16.00
Paikka: Stakes, Lintulahdenkuja 4, 1. krs, Collegium,

Läsnä:
Timo Klaukka, KELA, pj,
Päivi Leino-Arjas, TTL
Olli Nylander, Stakes
Hilkka Riihimäki, TT,
Irma-Leena Notkola, ReTKi
Marianne Johnson, ReTKi, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Timo Klaukka avasi kokouksen 13.05. Hän toivotti ReTKin johtoryhmän uuden vara-jäsenen Päivi Leino-Arjaksen Työterveyslaitoksesta tervetulleeksi.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Toiminta- ja talouskatsaus

Toiminta- ja talousasiat käytiin läpi kokouksessa jaetun liitteen mukaisesti. Irma-Leena kertoi kokouksistaan biopankkilakia valmistelevan STM:n neuvottelevan virkamiehen Päivi Kaartamon kanssa (ks. kohta 5). Hän kertoi myös ReTKin lupasivujen uudistushankkeesta, jonka ympärillä on pidetty erilaisia kokouksia. Asiaan liittyen ReTKi järjesti 13.3. työkokouksen, johon osallistui yhteensä noin 20 henkilöä 13 organisaatiosta. ReTKi on myös osallistunut erilliskokouksiin Stakesin, STM:n ja Tietosuojavaltuutetun toimiston tutkimusluvista vastaavien henkilöiden kanssa.

ReTKiin on valittu uusi yliopistoharjoittelija. Viidestätoista hakijasta valittiin Arto Vuori, joka opiskelee sosiologiaa Jyväskylän yliopistossa. Arto aloittaa työskentelynsä ReTKissä 1.5.2008.

Irma-Leena ja Marianne on nimitetty jäseniksi Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisen neuvottelukunnan Tutkimus, tilasto ja johtaminen -jaostoon. Kun Timo Klaukka toimii jaoston puheenjohtajana ja Olli Nylander vielä jäsenenä todettiin, että ReTKi on hyvin edustettu jaostossa.

5. Keskustelua ReTkin tulevaisuudesta: taustana KTL-Stakes-fuusio ja biopankkitoimikunta

Olli kertoi, ettei vielä ole pohdittu Stakesin sisällä eikä uuden laitoksen suunnitteluryhmissä, mitä Stakesin ja KTL:n fuusio merkitsee ReTkille. Hän totesi, että sekä Stakestiedolla että ReTKillä on nyt palvelurooli KTL:n tutkijoiden suuntaan ja että selvitysmiehet pitivät raportissaan ReTkiä (jota tosin virheellisesti kutsuivat ”Rekisteritiedon tukikeskukseksi”) hyödyllisenä, ja toivat esiin, että samantyyppistä toimintaa pitäisi jopa laajentaa ja kaiken kaikkiaan rekisterien ja muiden tietovarantojen hyödyntämistä kehittää. Näin ollen ReTkin toiminta ei ole fuusiossa uhattuna.

Irma-Leena selosti tuoreita luonnoksia biopankkitoiminnan kevyemmästä organisaatiosta. ReTkin mahdollisesta tulevasta roolista biopankkiyhteyksissä keskusteltiin myös ja todettiin, että nykyiset biopankkisuunnitelmat voivat vaikuttaa ratkaisevasti ReTkin tulevaan organisaatiomuotoon ja rahoitukseen. Lisää tietoa asiasta jätetään odottamaan.

Olli otti esille vielä kolmannen vaihtoehdoisen kehityssuunnan. Mikäli ReTkille tulisi suurempi/laajempi rooli tutkimuksen infrastruktuurissa, opetusministeriö olisi oikeampi taho hallinnoida ReTkiä.

Hilkka totesi, että nyt ReTkin ympärillä tapahtuu paljon ja siksi on vaikeata suunnitella ReTkin asemaa. Hän ehdotti, että ReTki kutsuisi professori Jussi Huttusen SITRAsta ReTkin johtoryhmän kokoukseen keskustelemaan tulevaisuuden näkymistä. Puheenjohtaja päätti keskustelun sanomalla, että nykymuotoisen ReTkin toimintamuoto turvataan kunnes uusi toimintamuoto ilmaantuu.

6. Rekisterien etäkäyttöhanke

Johtoryhmän jäsenille oli etukäteen jaettu Valtionvarainministeriölle luonnostettu paperi rekisteritutkimuksen infrastruktuurin kehittämistä. Paperi sisälsi tietoa rekisteritutkimuksen nykytilanteesta ja ongelmista Suomessa, Ruotsin ja Tanskan etäkäyttöjärjestelmistä ja ehdotuksia miten hanketta voisi viedä eteenpäin. Ennen paperin käsittelemistä Irma-Leena kertoi selvitysmiesten (Reino Hjerppe ja Eino Siuruainen) asettamisesta selvittämään tilastotoimen tehostamis- ja alueellistamismahdollisuuksia. Selvitysmiehiä on pyydetty myös arvioimaan mahdollisuudet selkiinnyttää tilastotoimen työnjakoa tutkimus- ja rekisteritoimintaan. Irma-Leena kysyi, josko Valtionvarainministeriölle suunnatussa paperissa pitäisi kytkeä etäkäyttöasia selvitysmiesten työhön vai olisivatko selvitysmiehet jopa oikeampi osoite paperille. Hilkka ehdotti että selvitysmiehiin oltaisiin yhteydessä ja heidät pyydetäisiin ReTKiin ylimääräiseen jorin kokoukseen, johon voisi kutsua myös muita henkilöitä. Esillä olivat mm. seuraavat henkilöt mahdollisina kutsuttavina: Elina Pylkkänen Stakesista (Ruotsin ja Suomen tilanteen vertailu tutkijan näkökulmasta), ylijohtaja Jarmo Hyrkkö Tilastokeskuksesta; Unto Häkkinen Stakesin Perfect-hankkeesta (demonstraatio rekisteritietojen käytöstä vaikeavuuden tutkimuksessa).

Ehdotettiin että paperi kirjoitetaan uusiksi niin, että sosiaali- ja terveysrekisterien sisältämien tietojen olemassaoloa ja käyttöä kuvataan tarkemmin, tarkennetaan kuvausta henkilötunnusten suojauksesta sekä nykytilanteesta että online-käytössä ja ReTkin roolia kuvataan tarkemmin. ReTki pyrkii saamaan aikaan kokouksen touko-kesäkuun aikana. Hilkka kehotti ReTkiä neuvottelemaan Tilastokeskuksen kanssa, että myös Tilastokeskus ottaisi etäkäyttöasian esille selvitysmiesten kanssa.

7. Tutkimuksen infrastruktuurin kartoitus -kysely

Opetusministeriön asettama infrastruktuurityöryhmä ehdotti muistiossaan (2007), että Suomessa tulisi kartoittaa kansalliset tutkimusinfrastruktuurit sekä ryhtyä laatimaan infrastruktuurien tiekarttaa (tulevaisuuden suunnitelmia). Tältä pohjalta Tieteellisen seurain valtuuskunta tekee parhaillaan opetusministeriön rahoittamana kansallista kartoitusta. Se lähetti huhtikuussa tutkimuslaitoksille,

yliopistoille ja infrastruktuureille vastaamistunnuksia netissä oleviin kyselylomakkeisiin. ReTki ei tunnuksia ensi vaiheessa saanut, mutta ne hankittiin, kun mm. STM:stä Arto Koholta tuli Hilikka Riihimäen kautta muistutus, että ReTki pitäisi kartoituksessa raportoida tutkimusinfrastruktuurina. Johtoryhmän jäsenille jaettiin kokouksessa luonnos vastauksista ensimmäiseen - olemassa olevien tutkimusten infrastruktuureja koskevaan – kyselyyn, jossa ReTki sinällään oli raportoinnin kohteena. Toiseen kyselyyn – suunnitteilla olevat infrastruktuurit – ReTki tulee esittämään rekisteritietojen etäkäyttösystemiä. Irma-Leena lupasi, että ReTki toimittaa ReTkin rahoittajaorganisaatioille ehdotuksensa, miten etäkäyttö hanketta voisi ottaa esille myös muiden organisaatioiden vastauksissa. Irma-Leena piti tärkeänä, että kaikki rahoittajaorganisaatiot vastaisivat kyselyihin rekisteriensä osalta. Kansalliset rekisterit ovat merkittäviä tutkimuksen infrastruktuureita, jotka on syytä nostaa esiin kartoituksessa.

8. Toimintakertomus 2007

Toimintakertomus oli jaettu osallistujille etukäteen. Sen sisällöstä ei keskusteltu kokouksessa, vaan puheenjohtaja pyysi niitä, joilla on kommentteja lähettämään ne viikon sisällä ReTkiin. Sen jälkeen kertomukseen ei enää tehdä muutoksia.

9. Toimintasuunnitelma 2008, versio 11.4.2008

Toimintasuunnitelma oli jaettu osallistujille etukäteen. Toimintasuunnitelmaa oli muutettu edellisessä kokouksessa tulleiden ehdotusten mukaisesti niin, että suunniteltu lisähenkilö palkataan verkkokouluprojektiin (ks. myös 10).

Hilikka pyysi lisäämään toimintasuunnitelmaan että Päivi Leino-Arjas on nimetty TTL vara-jäseneksi ja Hilikan eläkkeelle jäämisen jälkeen varsinaiseksi jäseneksi 1.8.2008 alkaen. Listauksen johtoryhmän jäsenistä voisi tehdä päivämäärämukaisesti.

Tässä yhteydessä Olli pyysi johtoryhmää miettimään, miten Hilikka voisi jatkaa ReTkin johtoryhmässä emeritusjäsenenä tai pysyvänä asiantuntijana. Koska johtoryhmällä on mahdollisuus kutsua pysyviä asiantuntijajäseniä, päätettiin kutsua Hilikka asiantuntijajäseniksi 1.8.2008 alkaen.

10. Verkkokoulun toteuttaminen: ongelmia KTL-Stakes-fuusiosta

Verkkokoulun suunnittelijan palkkaamisessa on tullut mutkia matkaan. Aiemmin on päätetty, että verkkokoulu toteutetaan Stakesin julkaisujärjestelmässä, jossa ReTkin varsinaiset verkkosivutkin toimivat. Nyt on kuitenkin ilmennyt, että Stakesin julkaisujärjestelmää tullaan muuttamaan fuusion yhteydessä eikä tulevasta järjestelmästä ole tässä vaiheessa tietoa. Täten ei liene viisasta rakentaa verkkokoulua nyt käytössä olevan Stakesin julkaisujärjestelmän varaan. ReTki onkin lähtenyt etsimään vaihtoehtoisia julkaisemisalustoja. Olli ehdotti että ReTkin selvittäisi muiden rahoittajalaitosten julkaisujärjestelmien käyttöä, mutta selvisi samalla että myös TTL on muuttamassa julkaisujärjestelmänsä. Todettiin, että ReTkillä on valtuudet operoida palkkaamisasiassa itse. Kehotettiin, että jätetään verkkosuunnittelija palkkaamatta, mikäli verkkokoulun eteenpäinvienti näyttää tässä vaiheessa mahdottomalta ja käytetään rahoja muuhun toimintaan. Syntyi uudestaan keskustelua mahdollisen etäkäyttöselvittelijän palkkaamisesta. Päätettiin kuitenkin, että on tärkeää tietää missä mennään etäkäyttökysymyksen ja ReTkin aseman suhteen, ennen kun palkataan mahdollisesti konsulttia tms. tekemään etäkäyttöselvitystä.

11. Muut mahdolliset asiat

Hilkka jää eläkkeelle muodollisesti syyskuun lopussa, mutta lomajärjestelyjen takia on viimeisiä päiviä töissä kesäkuun lopussa.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.00.

Timo Klaukka, pj

Marianne Johnson, sihteeri